

GLAS NARODA

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

POSLIJE PODNE

POJEDINI BROJ 30 PARA

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

OGLASI PO CIJENIKU

Vlasnik i izdavatelj: Marko Stojić

Odgovorni urednik: Ivo Aničin.

Šibenik, dne 8. ožujka 1919.

Upozoravamo naše čitatelje, da u srijedu nije izišao »Glas naroda« s razloga, koji stoje van naše snage i volje.

Molimo ih, da uvažavaju ove teške prilike pa da nas tim jače podupru šireći i čitajući list, koji im jedini može da nadomjesti i ispuni ovu prazninu prouzrokovanu naredbom, da ne smiju dolaziti k nama nikakve druge novine na našem jeziku.

»Glas naroda«.

Dani odluke.

Kroz najkraće vrijeme, možda kroz 20-25 dana pasti će odluka o svim najtežim pitanjima svjetske politike — odluka, koju tako nervozno iščekujemo skupa s ostalim velikim i malim narodima.

koji provejava cijelim svijetom i skoro svim odlučujućim ličnostima na mirovnoj konferenciji. Kô što smo za vrijeme rata vjerovali, da će centralne vlasti sa svom svojom vojničkom silom podleći baš tom novom duhu vremena, tako i sada vjerujemo, da će svi zaključci mirovne konferencije biti najljepši plod i najjači izraz tog istog duha. To je opća vjera svih onih, koji su znali da shvate današnje doba. Ako imade i takvih, koji još klimaju glavom i čekaju kao sv. Toma da zabodu prst svoj u rane Isukrstove — to nas ni malo ne čudi! To je jedna prirodna pojava a dobrim dijelom i posljedica onih prilika, u kojima ti ljudi žive.

Mi imamo neprestano pred očima cijelu sliku tog razvitka i što ju više promatramo, više se uvjeravamo, da je ljudski duh našao pravu i jedinu stazu, kojom mora da ide i da je na tom svom putu tako čvrsta koraka, da se ne trebamo bojati, da bi mogao skrenuti i zalutati jer ga predvodi jedno veliko i lijepo svijetlo — sjajna zvijezda prethodnica — velika misao pravde, koja će zavladata svijetom mjesto dosadašnje sile, koja ga je podržavala u tami i vječitoj borbi.

Steed.

Uz Wilsonovo ime treba da svaki naš čovjek znade i pamti još jedno — skoro jednako važno i drago kao ono Wilsonovo. To je ime Steed, a čita se Štid.

Steed je sada glavni urednik i upravitelj velikih engleskih novina „Times“, koje izlaze u Londonu, a smatra se predstavnikom cijelog engleskog javnog mnijenja, osobito u vanjskoj politici. Steed je naš najbolji zagovornik i branitelj u raspravi s Talijanima. Osobni je prijatelj s našim ministrom vanjskih posala D.rom Trumbićem!

Vijesti iz Splita.

Od osoba, koje dolaze iz Splita, doznajemo, da su sve vijesti o okupaciji i iskrcanju talijanske vojske neistinite. Prema zaključku savezničkih admirala ureduju uz srpsku vojsku samo zajedničke patrulle mornara, koji su inače stacionirani na svojim brodovima. Do okupacije nije došlo i neće doći radi toga, što se je dokazalo, da su neredi zadnjih dana bili očito izazvani od splitskih Talijana. Oni su znali, da dolaze četiri admirala, da se uvjere na svoje oči o pravom stanju, u kojem se nalaze ti tobožnji mučenici pa su naravno htjeli izrabiti tu priliku, da dokažu, kako nesnosne prilike vladaju u Splitu. Za to je moralo da dodje do nemira. Po što po to tog su dana morali izazvati kakav nered. I izazvali su ga — nereda je bilo i sad su mislili, da je stvar gotova. Talijanska će vojska okupirati Split, a drugo im ne treba. Nego — kô svaki račun bez krčmara — morao se je i taj po drugi put učiniti. Odbor je admirala zaključio, da se imaju odrediti samo savezničke patrulle, koje će se brinuti za red i mir u Splitu. I to je sve.

Naravno da su gospoda talijanska time nezadovoljna. Split je razumio njihovu igru i i neće više da im pade na lijepak makar koliko izazivali.

Riješeno pitanje Banata.

Premda službeno još nije najavljeno znade se, da je komisija, koja se tim pitanjem bavi, već stvorila svoj sud i zaključak, koji će predložiti vijeću desetorice. Onaj dio, koji nastavaju Madžari, biće doznačen Madžarskoj (predjel oko Segedina); drugi dio, koji nastavaju Srbi biće doznačen kraljevstvu (torontalska županija), a treći konačno, koji se nadovezuje Rumunjskoj i sačinjava njezin sastavni dio, a naseljen Rumunjima, biće doznačen Rumunjskoj.

To je očiti dokaz, da će kod uređenja teritorijalnih problema vrijediti isključivo načelo o samo-odredjenju naroda. Rumunji su tim riješenjem nezadovoljni, jer su se nadali, da će im na temelju ugovora od 1916 godine konferenca dosuditi cijeli Banat.

Mirovna konferenca u Parizu.

Sad već imademo dosta jasnu sliku rada konference. Do natrag malo dana izgledalo je, da se taj rad jedva pomiče i da će se trajanje konference produljiti do bog zna kada. Iz izvještaja francuskog delegata Tardieu-a, engleskog ministra vanjskih posala Balfoura i službenih saopćenja, što ih izdava sama konferenca o svojim zaključcima, vidimo, da će se još u ovom mjesecu raspraviti sva najteža pitanja, a najdalje početkom svibnja da će ugovor o miru biti potpisun.

Tardieu je izjavio, da ostaju još neriješena samo četiri teška pitanja i to: uređenje francusko-njemačke granice, jadranski problem, rusko pitanje i pitanje slobode mora.

Do sada se je gledalo sa dosta nepovjerenja prema francuskim zahtjevima misleći, da će francuski delegati tražiti za sebe lijevu obalu Rajne uz potpunu naknadu ratnih troškova i štete prouzrokovane od Njemačke.

Naprotiv sada proizlazi, da Francuska traži za sebe samo takvo uređenje lijeve obale Rajne, da ju Njemačka ne može napasti, a u čemu bi to imalo sastojati ne zna se još. Naknadu ratnih troškova Francuska ne će uopće tražiti. Ograničava svoje zahtjeve na naknadu i po-

pravak one štete, koju je njemačka vojska napravila u okupiranim krajevima rušeći tvornice, mostove i. t. d.

Pitanje Jadrana pretresti će se, čim stigne Wilson u Pariz.

O Rusiji znademo samo toliko, da će se mir moći sklopiti i bez njezina sudjelovanja, a za održanje mira, da će se svakako morati urediti unutarnje odnose Rusije davši joj pomoći, da se riješi onih elemenata, koji sada vladaju i koji je tjeraju u očitu propast.

O pitanju slobode mora nije se do sada mnogo govorilo, jer se tiče u prvom redu Engleske i Amerike, a nijesu prisutni ni Wilson ni Lloyd George.

Ovih će dana biti produljeno konačno primirje s Njemačkom. Taj će ugovor sadržavati sve uvjete o miru tako da ga se smatra kao ugovor o preliminarima mira, u koliko se odnose na Njemačku.

U Magjarskoj je najavljena agrarna reforma. Sam je predsjednik republike grof Karoly pokazao dobrim primjerom, kako bi se imala provesti.

Otišao je u pratnji mnogih ministara na svoja dobra i pozvao seljake, da rasprave i provedu to pitanje, koje nije možda nigdje tako teško kao u Magjarskoj.

U Beogradu je okupljeno državno vijeće ili pre vremena narodna skupština od 1.og o. mj. Primljen je već zakon o ukinuću kmetuskog odnosa. Zemlje će biti doznačene dosadašnjim kmetovima, a vlasnicima će biti plaćena vrijednost zemlje.

Vijesti iz grada i okolice.

Ovaj broj „Glasa naroda“ izlazi na jednoj strani s razloga, što nam je potpuno onemogućeno izlaženje u onoj mjeri i formi, kako smo to htjeli.

U utorak nam je na večer stigao poslije skoro pet godina naš opće liubljeni gradjanin Dane Škarica. Koliko smo puta drhtali za njegov život, koliko puta propitivali za njegovo zdravlje! Ali se nikada nijesmo bojali, da nam neće osvjetlati obraz. Poznavali smo ga i nijesmo se prevarili!

Želimo mu sretan boravak u rodnom mu Šibeniku!

U fond „Glas Naroda“ darovaše, da počaste uspomenu p. Tonke Škarice, Karadžole Frane K 10, Karadžole Josip Ivin K 5; na čast uspomene pok. Vjere Dragišić i pok. Danila Dragišić, Marko Sinobađ iz Skradina K 20, a na čast uspomene pok. kapetana Kandijaša Mate iz Zlarina Jerko Tabulov Strello K 10.

Uprava najljepše zahvaljuje!

Doznajemo, da je naredba o obustavi plaće činovnicima povučena. Svi ostaju u službi uz iste odnose kô i do sada.

Preporučamo učenicama i učenicima mjesne gradjanske škole i realke, dok traje zatvor škola, da nastoje sami kod kuće, da nadoknade taj gubitak. Time će najbolje dokazati ljubav prema nauci i prema domovini.

Mora da pokažemo u svakom svom koraku najžešći otpor i nepopustljivost u narodnim pitanjima.

Zadnji dan poklada ostaće nam trajno u uspomeni. Zabava je u „Sokolu“ protekla u tako veselom raspoloženju, s takvim inkasom i na zadovoljstvo sviju, da možemo slobodno reći, teško da ćemo nešto sličnoga u Šibeniku ikada više imati.

Razne vijesti.

Wilson je otputovao iz Amerike na 5 o. mj., u Francusku će stignuti na 13 ili 14.

Saveznici su poslali u Njemačku naročite izaslanike, koji će se staviti u dogovor s njemačkom vladom, kako da se provede opskrba hranom. Time će se ojačati položaj vlade i umiriti njemački narod, koji se inače vidi usljed bloka izvrgnut gladu. Kako bi tu hranu Njemačka imala da plati, još nije ustanovljeno. Amerika i Engleska misle, da bi morala u gotovom, a Francuska naprotiv drži da bi morala platiti robom, a osobito ugljenom, kojim Njemačka raspolaže u velikim količinama, a saveznici ga nužno trebaju.

U Italiji je otvoren parlament od 1.og o. mj. Ministar je predsjednik Orlando u svom govoru prikazao položaj zemlje u pogledu unutrašnje i vanjske politike. Mnogi zastupnici traže, da vlada podnese parlamentu zakon o izbornoj reformi. Vlada se tome protivi.

Prekjučer je bio uapšen kotarski sudac Ante Blažević. Odveden je u Zadar.

Bio je u službi u Tijesnome kao poglavica suda.

JAVNA ZAHVALA.

Naša bijedna Vjera, naša keć i sestra, rasta se od nas u doba, kad mišljamo, e ćemo se starati za njene svatove. Mrtvi lijes i tužna pratnja zamjeni svatovsko veselje. Čedo naše plemenito, mezimče tvoje mame, klonu iza dugog i čemernog bolovanja. Zaman bijaše brižno zauzimanje tvojih vrljih liječnika gg. D.r Špire Šeata u Zadru i D.r Vladimira Vranjicana u Skradinu, kojima nek i ovim putem svaka hvala i priznanje, jer morasmo — pored najupornijeg otimanja — ispiti gorku čašu žuči.

Sivo nebo plakaše nad tvojom ranom smrti. Duplijeri bacahu na tvoj bijeli lijes svijetlo turobnosti, kao da i oni imadahu tužnog časa dušu, da te žale. Građanstvo, prestavnici svih mjesnih ureda, tvoje prijateljice i vršnjacice i vršnjaci, ispratiše te na vječni počinak istinskim saučešćem. Pošalji im s rajskih visina blagoslov, zahvali im od srca i ti ko što to i mi činimo u ovoj bijednoj dolini. Hvala Vam svima, hvala i Vama naši sveštenici gg. O. Venedikte Kukulju i pope Bogdane Dobrota, koji opojaste mrtvo tijelo naše upokojene i nezaboravne Vjere. Hvala vam istinska, pope Bogdane, za prijateljstvo i odanost, pokazanu i ovom prilikom našoj porodici dobrovoljnim učestvovanjem u činodještvovanju pri opijelu te za ono ganutljivo nadgrobno slovo, koje potrese sva srca, koje izazva mnogu suzu.

Tebi, Vjero, presjala zvijezdo naša, bila laka hladna crna raka. —

U Skradinu 25 Februara 1919.

Savica ud. Dragišić, majka
Uroš i Njegoslav, braća

JAVNA ZAHVALA.

Prigodom požara, koji je meni i mojoj pok. teti sve uništio, najsrdačnije zahvaljujem svima onim plemenitim osobama, koje nam novčano u pomoć pritekoše, a osobita hvala uglednoj »Ženskoj narodnoj zadruzi«, koja se zato svojski zauzela, te sav posao prikupljanja na sebe uzela.

Neka im svima Bog plati!

Amalija Tikulin.

Tisak: PUČKE TISKARE — ŠIBENIK.

Posl. Br. 2/19.

Šibenik, 22 februara 1919.

DRAŽBENI OGLAS!

Kod dolje potpisanog ovlaštenog mešetarskog Ureda obdržavati će se javna dražba 20,000 Kg. slatkih bajama i to po nalogu Tvrdke Fran Pasqualin iz Tijesnoga, a po propisu članka 343 Trg. zakona.

Prodaja će slijediti dne 15 marta 1919 u 9 sati u jutro. Najmanja ponuda bitće tekuća cijena bajama u Šibeniku, a dostatba će slijediti najboljem nudiocu kojemu će biti odmah izručena kupljena roba uz svjedočbu usljedne kupoprodaje.

Predlagatelj može odustati od prodaje do časa dostatbe.

Od Ovlaštenog Trgovačko-Pomorskog Mešetarskog Ureda
Mešetar:

J. JADRONJA v. r.

OGLAS

Obzirom na sadašnje prilike na novčanom tržištu, te usljed zaključka vanjskih novčanik zavoda, obznanjuje potpisana banka, da će računati do opoziva, počamši

od 1. Ožujka 1919.

na pologe uložnih knjižica i žiro-knjižica i na tekući račun
2% dva po sto kamata.

Jadranska Banka podružnica
Šibenik